

# Kulttuuriministeri odottaa Kajaanilta sitoutumista

SINIKKA VIIRRET

"Nyt on liian aikaista sanoa, miten tulen rahan jakamaan", kulttuuriministeri **Tanja Karpela** (kesk.) vastaa kysymykseen Kajaanin kaupunginteatterille tulevasta lisäpotista.

Hän varmisti *Kainuun Sanomille* eilen, että Kajaanin kaupunginjohto otti yhteyttä ministeriöön heti tiistaina maanantaisen budjettikokouksen jälkeen. Virkamiehet keräävät tarvitta-

vat tiedot ja käyvät neuvottelut Kajaanin kaupungin edustajien kanssa kulttuuri- ja musiikkitoimien tulevasta rahoituksesta. Sen jälkeen ministeri päättää.

"Erittäin olennainen tieto on kaupungin sitoutuminen omaan rahoitusosuuteensa", Karpela sanoo.

Kajaanin kaupunginjohtaja **Erkki Vähämaa** on ilmoittanut ministeriöön, että hänen lisäksensä neuvotteluihin osallistuvat sivistysjohtaja **Risto Brunou**,

teatterinjohtaja **Ilkka Laasonen** ja läänin taidetoimikunnan puheenjohtaja **Vesa Kaikkonen**.

600 000 euron harkinnanvarainen lisäpanostus teatteri- ja orkesterilain mukaiseen toimintaan jaetaan sen jälkeen, kun opetusministeriö on saanut teattereilta hakemukset ja tiedon kuntien sitoutumisesta. Avustus voidaan myöntää lasten-, tanssi-, alueteatteritoimintaan ja ruotsinkieliseen teatteritoimintaan sekä kiertueyöhön.

"Se, että raha on harkinnanvaraista, ei merkitse, että voisinkin jakaa rahaa mielivaltaisesti. Kaikkia toimijoita on kohdeltava oikeudenmukaisesti", Karpela huomauttaa.

"Tottakai tämä merkittävä lisäpanos antaa valtiolle mahdollisuuden tulla apuun Kajaanin kohdalla."

Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamista pohditaan parhaillaan sisäministeriön johdolla. "Teen parhaani, jotta hen-

kilötyövuosien tasoon saataisiin korotus", Karpela lupaa.

Alueteatterit saavat harkinnanvaraista rahaa veikkausvoittovaroista. Eduskunnan päätös koski ns. jakosuhdelain nopeuttamista, mikä lisäsi veikkausvoittovaroista kulttuurille, nuorisotyölle ja liikunnalle tulevia varoja liki kymmenellä miljoonalla eurolla. Varsinaisen budjetin puolelta maksettaviin teattereiden määrärahoihin ei tule lisäystä ensi vuonna.

LEHTIKUVA/JAAKKO AVIKAINEN



"On syytä muistaa, että veikkauksesta tulevat eurot ovat aivan yhtä maksukvelvollisia kuin varsinaisen budjetin puolelta tulevat varat", kulttuuriministeri **Tanja Karpela** väittää kysymyksen alueteatterilaista.

## Generaattorilta ei leikatakaan

### Tanssin aluekeskuksen Kajaanin-rahoitusosuudesta vielä puolet auki

SINIKKA VIIRRET

Generaattori, aluekeskusohjelman kulttuurihanke, siirtyy ensi vuoden alussa Kajaanin sivistystoimen alaisuudesta Teknologikeskuksen suojiin, mihin myös kaikki muut Kajaanin kaupunkiseudun aluekeskusohjelman hankkeet on koottu.

Kajaanin kaupunginvaltuuston maanantai-iltaan hyväksy-

mässä talousarviossa 2005 Generaattorin tukirahoista on 35 000 euroa siirretty Pohjoisen tanssin aluekeskukselle. Tilanne muuttui tiistai-aiamuun keskustelussa, jonka kaupunginjohtaja **Erkki Vähämaa** kävi Generaattorin johtoryhmän kanssa, projektipäällikkö **Elina Ruoho** kertoi.

Kaupunki tukee ensi vuonna Generaattoria 150 000 eurolla eli samalla summalla kuin tänä

vuonna. Sisäministeriön tuki- osuus on samansuuruinen.

Ellei kaupunki olisi leikannut 2004 vuoden tukiosuuttaan 50 000 eurolla, kaupungin ja ministeriön yhteinen tuki kulttuurihankeelle olisi ollut tänä vuonna 400 000 euroa.

Ministeriö halusi palkita Kajaanin hyvästä käytännöstä, mutta joutui pienentämään omaa osuuttaan kaupungin tuen kutistuessa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän budjetin mukaan yhteenlaskettu tuki olisi ensi vuonna enää 230 000 euroa.

Kajaanin teknologiakeskuksen hallitus käsittelee oman talousarvionsa vielä ennen joulua.

Pohjoinen tanssin aluekeskus koostuu neljästä toimijasta. Jäsenorganisaatiot ovat JoJo – Oulun Tanssin Keskus ry, Lapin läänin kansantanssiyhdytys ry. (Rimpparemmi), Routa – Ka-

jaanin Tanssin Edistämisyhdistys ry ja Pyhäsalmen Tanssi ry.

Budjettikirjassa tanssin aluekeskus on sisällytetty Kajaanin kaupunginhallituksen menokohtaan, ei sivistystoimen budjettiin.

Kulttuuriministeri **Tanja Karpela** (kesk.) myönsi lokakuussa aloittaneille kolmelle tanssin aluekeskukselle yhteensä 89 000 euron tuen loppuvuodelle. Summasta 50 000 sai Pohjo-

nen tanssin aluekeskus. Kukin sijaintikunta hyväksyy syksyllä oman maksuosuutensa.

Kajaani jätti Routa-ryhmän ensi vuoden tuen budjettikäsitelyyn yhteyteen. Ensi vuoden 68 000 eurosta puuttuu nyt vielä 35 000 euroa. Tietyvästi myös Routa-ryhmän tuki käsitellään Kajaanin lisäbudjetin yhteydessä samalla kun valtuusto päättää teatterin ja museoiden rahoituksesta.

## Jazzkeväät toukokuussa vanhalla konseptilla

### Kaavailuissa tango-jazzia Argentiinasta ja kotimaan huippujen blues-special

AINO TIIRIKKALA

Ensi keväänä 22 kertaa järjestettävä Kainuun Jazzkeväät pidetään toukokuun viimeisenä viikonloppuna. Kainuun Jazzkeväät Oy:n toimitusjohtajan **Timo Surma-Ahon** alkusyksystä esittämistä suursuunnitelmista on luovuttu, ja järjestelyistä vastaa Kainuun Liikunta suunnittelee tapahtumaa entisen konseptin mukaan.

"Sellaisen taloudellisen riskin ottaminen ei meille sopinut", sanoo Kainuun Liikunnan kehityspäällikkö **Hannu Tikkanen** yhtiön suur tapahtumakaavailuihin viitaten.

Jazzkeväät keskittyvät jälleen Hotelli Kajanuksen ympäristöön. Hotellin piha-alueelle jo-

ko pystytetään teltta entiseen tapaan tai sitten konsertit pidetään kokonaan Kajanuksen sisätiloissa.

Kaavailuissa on lisäksi kirkkokonsertti, ja muutamia ilmais-konsertteja tuttuun tapaan.

Tikkanen korostaa, että ohjelma valmistuu vasta maaliskuussa. Toistaiseksi kaikki esiintyjäkaavailut ovat valmistusta vaille. Ohjelmiston suunnittelussa on mukana kaikkien aiempien vuosien tapaan **Unto Torniaisen**.

"Ehkä nuorempaa jazzia ja muuta rytmimusiikkia tällä kertaa. Olisi mukava saada tuoreita ja uusia nimiä, mutta miten markkinoida heitä sellaisella yleisölle, jolle nimet eivät ole tuttuja", Tikkanen pohtii.

### Suuremmat kuviot vuonna 2006

Suunniteltuja artisteja ovat muun muassa **Pekka Verneri** ja **Ilari Pohjola**. Keskustelussa on käyty **Sakari Kukon** kanssa. Mahdollisia ovat myös **Johanna Rusanen** sekä **Emma Salokoski** ja Quintessence.

Erikoisvieraksi toivotaan argentiinalaista tango-jazzia soittavaa **Hernán Luganoa** Tangojazz Trioineen ja bandoneontai- ja **Carlos Quilicia**. Herrat liikkuvat keväällä Euroopan kiertueella.

SF Blues Special -konserttilavalle on kaavailtu nousevaksi useita valtakunnan kärkinimiä kuten **Pepe Ahlqvist**, **Heikki Silvennoinen**, **Mikko Kuustonen**,



KS-ARKISTO/EILA KILPELÄINEN

Sakari Kukko on yksi Jazzkevään 2005 kaavailuista esiintyjistä.

**Dave Lindholm** ja **Erja Lyytinen**.

Vierailevaksi kitaristiksi on kysely **Jukka Tolosta**.

Ulkomaisiksi esiintyjiksi ehdolla ovat myös saksofonisti **Joshua Redman** ja kitaristi **Larry Coryel**, joka on vierailut Jazzkeväissä aiemminkin.

Kolmipäiväisen tapahtuman

varmat päivät ovat perjantai 27.5. ja lauantai 28.5. Avoimna on vielä, alkaako tapahtuma jo torstaina 26. toukokuuta vai jatkuuko se sen sijaan sunnuntaille 29.5. asti.

Tulevan kevään tapahtuma on viimeinen, jonka Kainuun Liikunta järjestää voimassa olevan kolmivuotisen sopimuska-

uden aikana. Kaupunki on sitoutunut tukemaan kevään 2005 tapahtumaa 40 000 eurolla. Tapahtuman järjestelykumppanina on Kainuun Jazzmusiikin ystävät.

Surma-Aho kertoo, että Kainuun Jazzkeväät Oy järjestää vuoden 2006 Jazzkevään aiempaa suuremmalla volyyymillä.

TEIJO MÄÄTTÄNEN



Kaukametsän kamariorkesteri ja Juvenalia konsertoivat yhdessä sunnuntaina Kajaanissa ja maanantaina Espoossa.

## Kamariorkesterien Rääts mietitytti, Pärt lumosi

### Konsertti

#### Suuri Joulukonsertti.

Kaukametsän sali 12.12. Kaukametsän Kamariorkesteri ja Kamariorkesteri Juvenalia, joht. Janne Hanhijärvi. Emilia Vesalainen, sopraano. Rääts, Madetoja, Sibelius, Pärt, P.J. Hannikainen.

Kaukametsän Kamariorkesteri ja kumppaniksi saapunut Kamariorkesteri Juvenalia tarjosi sunnuntai-iltaan **Janne Hanhijärven** johdolla mukavasti kootun joulukonsertin, joka sisälsi muutakin kuin perinteistä joulumusiikkia.

Konsertti aloitettiin Jaan Räätsin (1932-) vuonna 1961 säveltämällä viisiosaisella konsertilla, jonka ensimmäinen allegro-osa toi mieleeni kotiorkesterin ohjelmassa tänä vuonna ol-

leen Dag Wirenin iloisesti hyppelehtivän *Serenadin*, mutta virolaisella raikkaalla kirpeydellä rydyttyinä. En tuntenut teosta entuudestaan ja Räätsin teos jätti mielelle askarrelltavaa kuin elokuva, jonka loppuratkaisua ohjaaja ei valmiiksi petaa ja alleviivaa. Mitä ihmettä säveltäjä on tahtonut teoksellaan sanoa?

Nopea-hidas-nopea -vaihtelu ei teoksen alussa hämmästyttänyt, vaan tuntui normaalilta tunnelmien vastakohta-asettelulta. Nopeat osat elivät napakoiden rytmikuvioidensa kautta, andante välissä soi ikään kuin aineettomasti viiltävää kauneutta, jylhää kylmyyttä ja ahdistuneita parkaisuja. Mutta kun graveosan pysähtyneisyydestä hypättiin tuosta vaan, attacca, keskelele sirkusareena ja torille markkinahumpaa kuuntelemaan, niin ajattelin, että mitä

hims kattia? Pilaillaanko tässä kuulijoiden kannustuksella? Vai peräti tärkeilyyn taipuvaisten musiikintutkijoiden?

Aimistelyni ei tarkoita, etten olisi pitänyt teoksesta tai tulkin mielestä kuvataa "uusklassiseksi monitylyisyydeksi, johon yhdistyvät nykymusiikin sävellystekniikat". Musiikkiteokset ovat kuin värerejä, jotka toisen rinnalla joko heräävät eloon, korostuvat, ja jonkin toisen viereessä haalistuvat, pehmenevät, menettävät osittain ominaistehonsa. Konserttiohjelman suunnittelija voi ohjata kuulijan kokemusta teosten järjestyksellä.

Hanhijärvi oli onnistunut hyvin vaihtelevan ohjelman rakentamisessa. Räätsin jälkeen Madetojan "pohjojalaan synkkämielisyys" soi pyöreän linjakkaasti, tihkuen traagista suomifilmi -romantiikkaa toimien tii-

viinä kokonaisuutena aina loppupuoleen toivon aamunkoittoon asti.

Illan solisti, sopraano **Emilia Vesalainen** oli alkupuolen Sibelius-lauluissa aika kovan tehtävän edessä. Dramaattistakin kasvuvuomaa vaativissa lauluissa hän jäi hieman orkesterin peittämäksi; sovitusten sävellajit eivät olleet sopraanolle omimpia. Sanat jäivät osin arvailujen varaan. Jälkipuolen joululauluissa Vesalaisen kaunisvärinen, pehmeä, mezzosopraanomaistakin lämpöä soiva sopraano pääsi paremmin oikeuksiinsa, vaikka Sibeliuksen joululaulut ovatkin keskiaänkorkeuksille sävelletty ja sovitettu. Hyvin kauniisti ja luontevasti Vesalainen osuutensa tulkitsi.

Orkesteri soitti mielestäni koko konsertin tasapainoisesti ja laadukkaasti. Kahden orkeste-

rin yhteenhitaus oli onnistunut, ohjauksella oli napakasti Hanhijärven käsissä. Jos jotain, niin Sibelius-setissä taisi soolohuilisteilla olla pientä virehässäkkää, mutta se oli pieni kauneusvirhe hienossa kokonaisuudessa.

Koko konserttisyksyn kohokohdakseni voisin nimetä Arvo Pärtin teoksen *Cantus in memoria Benjamin Britten*. Ainoa vika siinä on sen lyhyys. Pistin silmät kiinni teoksen ajaksi ja minulle tuli tunne, että voisin leijua sen soinnin kannattelema Kaukametsän salin kattoon saakka - jospa voisikin leijuskeilla siellä koko joulunalusohölsäyksen ajan ja laskeutua valmiiseen joulupöytään, kun maassa on rauha ja ihmisillä hyvä tahto.

EIJA-RIITTA AIRO-KARTTUNEN

### Kirkon kulttuuripalkinto

#### tekstiilisuunnittelija Päikki Prihalle

**Helsinki** Vuoden 2004 kirkon kulttuuripalkinto myönnettiin tiistaina Helsingissä professori **Päikki Prihalle** (s.1948). Palkinto on tunnustus laaja-alaisesta taiteellisesta ja kasvatuksellisesti työstä kirkkotekstiilitaitteen alalla. Tunnustuksen arvo on 5 000 euroa.

Palkinnon myöntämisperusteissa todetaan, että Priha on kehittänyt tekstiilitaidetta kirkon julistuksen sisällön symbolimuotona. Palkinnon jakoi arkkipiispa Jukka Paarma.

Päikki Priha suunnitteli ensimmäiset kirkkotekstiilit vuonna 1982 Lieksan kirkkoon. Sen jälkeen hän on suunnitellut kirkkotekstiiliä yli 40 kirkkoon ja piispankaavut Helsingin, Lapuan, Oulun ja Tampereen hiippakunnan piispoille.

Priha on vaikuttanut töidensä kautta koko kirkkotekstiilitaitteen uudistamiseen. Viime vuosina hänen asiantuntemustaan on käytetty myös pohjoismaisissa kirkkotekstiilihankkeissa. Prihan opetus- ja tutkimustyö on lisäksi ravinnut tietä kirkollisen tekstiilitaitteen arvostukselle ja taiteelliselle kehittämiselle.

Kirkkohallitus jakaa vuosittain kirkon kulttuuripalkinnon taiteellisesta toiminnasta tai kulttuuriteosta, joka on merkittävällä kirkollisella sanoman kannalta. (STT)

### Suomen valokuvataiteen museo järjestää apurahahaun

**Helsinki** Suomen Valokuvataiteen museo myöntää tutkimusapurahoja **Börje** ja **Dagmar Söderholm**in rahastosta. Hattavaksi julistetaan yksi 5 000 euron nimikkoapuraha, jonka saaja nimetään Börje ja Dagmar Söderholm tutkijaksi vuoden ajaksi.

Lisäksi haettavana on yksi 1 000 euron apuraha museolla olevien kokoelmien aineistotutkimusta varten ja yksi 4 000 euron apuraha.

Kaikkiin apurahoihin sisältyy työtilan ja tietokoneen käyttöoikeus museolla tutkimuksen ajaksi.

Hakuaika päättyy perjantaina 30. tammikuuta. Apurahat saajat julistetaan helmikuussa. Valokuvataiteen museon sääntöjen hallituksella on oikeus jakaa apurahat myös muulla tavalla.

Börje Söderholm teki elämäntyönsä pääasiassa muoti-, mainos- ja muotovalokuvaajana. (STT)

### Taidesäätö Meritalta 20 000 euroa taidehistorian tutkimukseen

**Helsinki** Taidesäätö Merita on myöntänyt kaksi 10 000 euron suurista apurahaa väitöskirjatutkimuksiin. Apurahat saivat filosofian maisterit **Johanna Ruohonen** ja **Maria Vainio**.

Ruohonen tutkii toisen maailmansodan jälkeistä monumentaalitaidetta ja Suomen valtion 1950- ja 1960-luvulla teettämiä ja kilpailuttamia julkisia taidehankkeita.

Vainio perehtyy ruotsinkielisessä väitöskirjassaan **Albert Edelfeltin** ja **Gunnar Berndtsonin** kartano- ja maalaisidyllien taustalla oleviin kieli- ja kansallisuuspoliittisiin aiheisiin.

Apurahaa haki tänä vuonna 16 henkilöä. (STT)

### Suomalaislevytyksille jälleen arvovaltaisia kehuja

**Helsinki** New York Times on nostanut **Leif Segerstamin** ja Helsingin kaupunginorkesterin **Christopher Rouse** -tallenteen yhdeksi vuoden parhaista klassisen musiikin levyistä.

Lehden kriitikon **Allan Kozinnin** mukaan levy on parasta Rousea. – Der Gerettete Alberich -teoksessa virtuoottinen lyömäsoitinpatteri esittää pääroolia Ring-teemoja ja Led Zeppelinä lainaavan rikkaan orkesterisäveltyksen tukemana, hän kirjoittaa.

Levyn on tuottanut **Ondine**. Solisteina ovat lyömäsoittaja **Evelyn Glennie** ja viulisti **Cho-Liang Lin**.

**Aapo Häkkinen** Frescobaldin cembaloteoksia sisältävä levy taas sai erinomaiset arvostelut joulukuun Gramophone-levydessä. Levyn on tuottanut **Alba Records**.

Gramophonon arvostelija **Fabrice Fitch** kiittää muun muassa levyn ohjelmistovalintaa, joka nostaa esille harvemmin kuultuja sävellyksiä. Häkkinen on hänen mielestään löytänyt niihin tuoreen ja herkin tulkin ja tuo niitä siten aivan uuteen valoon. Fitch pitää myös soitinvalintaa onnistuneena. (STT)

### Do They Know It's Christmas piti ykköspaikkansa

**Lontoo** Brittipopparien **Band Aid 20** -hyväntekeväisyssingle **Do They Know It's Christmas?** piti paikkansa brittien singlelistan kärjessä. Asiantuntijat ovat jo pitkään ennustaneet "Christmasin" olevan myös jouluviikon singlelykkönen.

Kilpailu kuitenkin kovenee. Kakkoseksi listalla nousi **Kylie Minoguen** *I Believe In You*, joka pudotti **Ice Cuben** *You Can Do It* -singleen kolmanneksi. Seuraavilla sijoilla ovat **Destiny's Child**, **Girls Aloud**, **Lemar**, **Green Day** ja **Robbie Williams**.

Albumilistan ykköspaikan piti helposti hullussaan **U2:n** *How To Dismantle An Atomic Bomb*. Kakkosena väijyy **Robbie Williamsin** *Greatest Hits*. (STT)

### Brasileirinho ylsi Berliinin elokuvajuhlien Forum-sarjaan

**Helsinki** **Mika Kaurismäen** dokumenttielokuva *Brasileirinho* on valittu Berliinin elokuvafestivaalin Forum-sarjaan.

Forum esittelee muun muassa toistaiseksi tuntemattomia lahjakkaita tekijöitä, uutta kokeilista elokuvaa, elokuvaesiteitä ja poliittisia elokuvareportajeja. Berliinin elokuvafestivaali järjestetään 10.–20. helmikuuta.

Brasileirinho esittelee brasilialaista choro-musiikkityyliä. Elokuva kertoo paitsi musiikin kehityksestä ja sen vivahteista myös ihmisistä, joille choro on intohimo ja keskeinen osa jokapäiväistä elämää.

Elokuvasa nähdään ja kuullaan lukuisia brasilialaisia artisteja, joihin kuuluvat muiden muassa **Trio Madeira Brasil**, **Paulo Moura**, **Yamandu**, **Guinga**, **Marcos Suzano** ja **Elza Soares**. (STT)

### Neljä suomalaistaiteilijaa Pariisin salongissa

**Helsinki** Ranskan taiteilijaseuran vuotuisessa salongissa Suomessa edustavat taiteilijat **Olli Joki**, **Johanna Oras**, **Anne Rantasila** ja **Jussi Taipaleenmäki**. Kaikkiaan mittavassa näyttelyssä on esillä lähes 1 000 teosta noin 600 taiteilijalta.

Olli Joki on osallistunut salonkiin jo vuodesta 1999 ja Johanna Oras vuodesta 2001. Anne Rantasila ja Jussi Taipaleenmäki ovat ensikertalaisia. Orakselta on näyttelyssä mukana neljä teosta, muilta kaksi.

Ranskan taiteilijaseura järjestää vuotuisen salonkinsa tänä vuonna 16.–20. joulukuuta Louvren Carroussellissa Pariisissa. (STT)

### Madonnan kiertue poiki eniten taaloja

**Nashville** Viihteen monipuolisuushmeen **Madonnan** kiertue oli maailmanlaajuisesti tämän vuoden tuottoisin. Yleisö maksoi Madonnan kiertueen pääsylippuja kaikkiaan 95 miljoonaa euroa. Madonna myi maailmankiertueensa 56 esiintymisestä kaikki loppuun yhtä konserttia lukuun ottamatta. Madonnan konsertit keräsivät rahaa keskimäärin 1,7 miljoonaa euroa. (STT)